

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Методичні рекомендації
до виконання дипломних робіт
для студентів спеціальності
073 "Менеджмент"
спеціалізації "Управління фінансово-економічною
безпекою"
другого (магістерського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018**

УДК 005(07.034)
М54

Укладач І. П. Отенко

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

Протокол № 1 від 28.08.2017 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою" другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. І. П. Отенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 51 с.

Подано методичні рекомендації щодо порядку організації, виконання, правил оформлення та процедур нормоконтролю й захисту кваліфікаційної магістерської роботи. Наведено орієнтовний перелік тем дипломних робіт та анотації щодо змісту основних розділів.

Рекомендовано для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою" другого (магістерського) рівня.

УДК 005(07.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2018

Вступ

Дипломна робота другого (магістерського) рівня (далі – кваліфікаційна магістерська робота) є складовою державної атестації, підсумковою індивідуальною письмовою роботою студента, яка дає змогу отримати комплексне уявлення про рівень засвоєння теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за спеціальністю 073 "Менеджмент" спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою".

У кваліфікаційній магістерській роботі студент повинен продемонструвати здатність самостійно вести науковий пошук та генерувати нові ідеї в процесі проведення досліджень, виявляти та вирішувати складні професійні завдання у сфері управління фінансово-економічною безпекою, представляти спеціальну інформацію, науково аргументувати та захищати свою точку зору, спираючись на сформовані компетентності.

Публічний захист кваліфікаційної магістерської роботи є обов'язковою процедурою для отримання ступеня вищої освіти магістр з управління фінансово-економічною безпекою.

До захисту допускаються студенти, які виконали навчальний план із спеціальності й успішно склали всі іспити та заліки. За рішенням кафедри може проводитись попередній захист магістерських робіт. Кваліфікаційна магістерська робота повинна мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати вимогам освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки магістра з управління фінансово-економічною безпекою, мати належне оформлення і всі необхідні супровідні документи.

Мета кваліфікаційної магістерської роботи – вирішення професійних завдань у сфері управління фінансово-економічною безпекою на основі застосування отриманих компетентностей – системи теоретичних та спеціалізованих знань, методів дослідження, практичних навичок, здобутих у процесі всього періоду навчання.

Мета виконання та захисту магістерської роботи передбачає вирішення завдань із набуття знань та вмінь:

систематизувати, поглиблювати та розвивати отримані теоретичні знання, критично оцінювати та узагальнювати теоретичні положення, використовувати сучасні методи та підходи під час вирішення проблем із управління фінансово-економічною безпекою;

планувати та проводити наукове дослідження, обробляти наукову інформацію, аналізувати, інтерпретувати й аргументувати результати дослідження;

працювати з інформаційними джерелами (законодавчою, інструктивною та нормативною базою, матеріалами глобальних інформаційних мереж, даними статистичної, бухгалтерської і фінансової звітності);

використовувати наукові методи для аналізу проблем та обґрунтування рішень із предмета професійної діяльності;

презентувати, публічно дискутувати та захищати отримані результати, розробляти пропозиції і рекомендації з предмета дослідження, робити висновки.

1. Порядок виконання та захисту магістерської роботи

Підготовка магістерської роботи здійснюється протягом усього терміна навчання в магістратурі в рамках науково-дослідної роботи та практик, передбачених ОПП підготовки магістра. Порядок виконання роботи передбачає певну послідовність етапів, що складають вибір теми дослідження, планування, організацію та види науково-дослідної роботи на кожному етапі підготовки магістерської роботи, а також виконання вимог до звітної документації, що відображає проміжні підсумки роботи магістранта над кваліфікаційною роботою: підготовка аналітичного огляду, реферату, доповіді, публікації, участь у конференції, розробка рекомендацій, звіт із практики.

Першочерговим етапом виконання магістерської дипломної роботи до початку переддипломної практики є вибір студентом теми магістерської дипломної роботи, об'єкта дослідження та розроблення розгорнутого плану роботи. Тематика магістерських робіт розроблена за програмою "Управління фінансово-економічною безпекою" кафедрою міжнародного бізнесу та економічного аналізу. Перелік рекомендованих тем для магістерських робіт наведено в *додатку А*. У *додатку Б* наведено приклад змісту та анотації магістерської роботи. Магістрант має право запропонувати власну тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки, попередньо узгодивши її із керівником. Під час вибору теми враховується її актуальність, відповідність спеціалізації магістерської програми, планам кафедри, науковим та практичним інтересам магістранта.

Перед визначенням теми магістерської роботи здійснюється консультаційний проект – попередня робота з постановки наукової проблеми та прогнозування результатів дослідження. Під постановкою проблеми розуміється узагальнення конкретних наукових питань, що стосуються мети та предмета майбутнього дослідження, визначення меж знань про предмет. Такі питання формулюються через попереднє ознайомлення із довідково-інформаційними виданнями, даними з Інтернету та науковою літературою сфери дослідження, оцінки достатності вихідних матеріалів та / або розробленості методів дослідження. Аналіз та співставлення отриманих даних дозволяє визначити мету, завдання,

структуру та перспективи майбутнього дослідження, передбачити та змодельовувати результати, що очікуються.

Сформульована тема кваліфікаційної магістерської роботи представляє назву, що відображає наукову проблему (предмет та мету дослідження).

Після узгодження теми магістерської дипломної роботи та плану її написання із керівником магістерської дипломної роботи, студент має написати заяву на ім'я завідувача кафедри із проханням затвердити тему магістерської дипломної роботи, керівника магістерської дипломної роботи, підприємство (організацію) для проходження переддипломної практики та план її написання. Приклад написання такої заяви наведено в *додатку В*.

Студент допускається до виконання магістерської дипломної роботи та проходження переддипломної практики тільки після підписання заяви завідувачем кафедри.

Закріплення за студентом теми дипломної роботи оформлюється наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця за поданням випускової кафедри. Цим же наказом призначається керівник магістерської роботи.

Магістерська робота виконується під керівництвом викладача кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу, що має вчений ступінь та / або вчене звання. Науковий керівник бере участь в усіх процедурах: затвердження теми, її коректування, попереднього захисту та захисту. Керівник магістерської дипломної роботи має:

надати допомогу щодо уточнення теми магістерської дипломної роботи та написання її розгорнутого плану, визначення предмета і об'єкта дослідження;

зорієнтувати студента щодо збору необхідної для досягнення мети магістерської дипломної роботи інформації;

надати рекомендації щодо вибору джерел наукової, методичної та спеціальної літератури;

контролювати виконання етапів роботи відповідно до затвердженого кафедрою графіка;

надавати консультації з приводу виконання розділів магістерської дипломної роботи, її оформлення, підготовки доповіді та презентації.

Після затвердження теми магістрант отримує завдання на виконання роботи, що містить: уточнення предмета, мети, завдань та методів дослідження; обговорення з керівником та формулювання поперед-

ніх наукових результатів (висновків, теоретичних положень, практичних рекомендацій); складання змісту; розроблення календарного плану роботи.

Виконання магістерської дипломної роботи має проходити згідно з графіком, затвердженим випусковою кафедрою. Після підписання заяви щодо затвердження теми та плану дипломної роботи студенту видається два екземпляри графіка виконання дипломної роботи. Ознайомлення із даним графіком має бути підтверджено підписом студента. Один екземпляр графіка залишається у студента, другий – у керівника дипломної роботи, де він фіксує рівень виконання студентом такого графіка та дати проведення консультацій. У відгуку на роботу перед її захистом керівник приділяє увагу регулярності і своєчасності виконання роботи згідно із графіком.

Для забезпечення контролю своєчасного виконання студентами магістерської роботи передбачається проведення **попереднього розгляду магістерських робіт**. Дата попереднього розгляду магістерських дипломних робіт встановлюється кафедрою. Результати дослідження подаються за визначеною формою (*додаток Г*).

Перед остаточним оформленням чистового варіанта виконаної магістерської дипломної роботи студент має подати керівникові для перевірки чернетку всіх розділів, враховуючи вступ, висновки та список використаних джерел.

Виправлена згідно із зауваженнями дипломного керівника чернетка **подається на нормо-контроль**, проходження якого означає відповідність оформлення магістерської дипломної роботи встановленим вимогам та можливість подання роботи до захисту.

Для проходження нормо-контролю студент має подати:

роботу, оформлену із дотриманням встановлених вимог, непереплетену, підписану керівником;

довідку про практичний інтерес роботи та можливість впровадження результатів дослідження в діяльність підприємства (установи);

відгук керівника роботи;

рецензію на роботу – з підписом сторонніх наукових працівників, досвідчених висококваліфікованих фахівців та керівників підприємств, організацій, установ із печаткою, що затверджує їх підпис;

довідку про перевірку дипломної роботи в системі "Антиплагіат";

носій із електронним варіантом дипломної роботи та метаданими.

Викладач, який здійснюють нормо-контроль, у разі невідповідності роботи встановленим вимогам повертає її на доопрацювання й усунення недоліків.

Після проходження нормо-контролю магістерська робота в переплетеному вигляді, підписана керівником, із сукупністю всіх перелічених документів подається завідувачу кафедри. За умови відповідності магістерської роботи встановленим вимогам, завідувач кафедри підписує її та допускає до захисту. У протилежному випадку студент не допускається до захисту і подальші заходи стосовно такої ситуації визначаються на засіданні випускової кафедри.

Для вчасного оформлення всіх необхідних документів та захисту магістерської роботи вона має бути закінчена, підписана керівником, перевірена на нормо-контроль і подана на підпис завідувачу кафедри за 10 днів до початку захисту дипломних робіт згідно із затвердженим графіком.

Захист магістерських робіт проводиться перед Державною екзаменаційною комісією (ДЕК), склад якої затверджується ректором університету. На кафедрі розробляється графік захисту, якого студенти повинні дотримуватися.

Після доповіді здобувача голова та члени ДЕК, інші особи, що присутні під час захисту, ставлять запитання, на які він повинен надати стислі чіткі та кваліфіковані відповіді. Наступним етапом є ознайомлення присутніх із відгуком керівника та рецензією. Здобувачу надається можливість відповісти на зауваження, зазначені в документах та виступити із заключним словом.

Підсумкова оцінка магістерської роботи визначається на основі: ступеня відповідності роботи рівня кваліфікаційних вимог, що висуваються до підготовки магістрів та магістерської кваліфікаційної роботи; відповідності теми спеціальності і магістерській програмі; якості та самостійності проведеного дослідження; наукової новизни, практичної значимості і достовірності отриманих результатів; відповідності оформлення до встановлених вимог; презентації результатів та їх захисту, наявності наукової публікації або участі з доповіддю в науково-практичній конференції; відгуків рецензента і наукового керівника. Рішення про результати захисту роботи ухвалюється більшістю голосів на закритому засіданні членів Державної екзаменаційної комісії.

2. Загальне оформлення дипломної роботи та супровідних документів

Магістерська кваліфікаційна робота містить такі структурні елементи (у порядку їх розташування в роботі): титульний аркуш; завдання на дипломну роботу; подання; реферат (українською, російською, іноземною мовами); зміст; вступ; основну частину (три розділи); висновки; список використаних джерел; додатки. Зазначені структурні елементи є обов'язковими для магістерської роботи.

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи і слугує джерелом бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошуку документа. Він містить інформацію про належність роботи до університету, вид роботи, назву теми, керівника та студента.

Завдання на дипломну роботу носить інформативний характер. У ньому наводиться прізвище, ім'я, по батькові автора, тема роботи, короткі методичні рекомендації до теми та графік її виконання. Завдання на дипломну роботу розміщують безпосередньо після титульного аркуша.

Подання Голові ДЕК щодо захисту дипломної роботи оформлюється відповідно до встановленої форми.

Титульний аркуш (пояснювальна записка), завдання на дипломну роботу та подання оформлюються за зразком, наведеним у *додатках Д – Ж*.

Реферат призначений для ознайомлення із магістерською роботою. Він має бути стислим, інформативним і містити відомості, які дозволяють ухвалити рішення про доцільність захисту магістерської роботи.

Реферат має бути розміщений безпосередньо за поданням, починаючи з нової сторінки. Реферат складається українською, російською і іноземною (англійською, німецькою або іншою) мовами і повинен містити:

відомості про обсяг роботи, кількість сторінок, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел згідно з переліком посилань;

текст реферату;

перелік ключових слів.

Текст реферату подається в такій послідовності:

мета та завдання;

об'єкт та предмет дослідження;

методи дослідження та програмне забезпечення;

наукова новизна результатів дослідження та їх апробація;

рекомендації щодо практичного використання результатів роботи.

Реферат повинен мати обсяг не більше 500 слів, і, бажано, щоб він уміщувався на одній сторінці формату А4.

Ключові слова, що є визначальними для розкриття суті роботи, розміщують після тексту реферату. Перелік ключових слів містить від 5 до 15 слів (словосполучень), надрукованих великими літерами в називному відмінку в рядок через кому.

Зміст розташовується після реферату з нової сторінки. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів.

Довідка про актуальність роботи та її відповідність даним діяльності підприємства / організації / установи та про можливість впровадження результатів дослідження – у *додатку И*.

Відгук керівника складається після перевірки повністю готової магістерської роботи. Він має містити (*додаток К*): висновки щодо ступеня відповідності роботи спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою" й вимогам до кваліфікаційних робіт магістерського рівня, характеристику про самостійність проведеного дослідження, актуальність, теоретичний рівень та практичну значимість роботи, повноту та оригінальність вирішення поставленої проблеми, переваги та недоліки роботи, що рекомендується (або не рекомендується) до публічного захисту.

Рецензія має містити: характеристику таких сторінок (*додаток Л*):
актуальність теми;
відповідність змісту роботи затвердженій темі та встановленим завданням;

достовірність отриманих результатів, їх новизни та практичної значущості;

вміння використовувати науковий інструментарій та методи наукового дослідження;

ступінь обґрунтованості висновків та рекомендацій;

стиль викладення та оформлення роботи;

наявні недоліки та загальний рівень дослідження;

висновок щодо можливості допущення магістерської роботи до захисту та її оцінка.

Рецензія подається в одному екземплярі.

На зворотному боці палітурки дипломної роботи прикріплюється конверт, у який кладуть відгук керівника, рецензію та довідки.

Обов'язково до проходження нормо-контролю пройти перевірку на плагіат. Відповідальний за перевірку дипломних робіт за програмою "Антиплагіат" призначається випусковою кафедрою. Відмітка про прохо-

дження перевірки на плагіат оформлюється у вигляді окремої довідки. Для перевірки за програмою "Антиплагіат" подається повний текст дипломної роботи (без таблиць, рисунків, схем, додатків) на електронному носії.

Метадані дипломної роботи містять: заголовок дипломної роботи, прізвища авторів, ключові слова та анотація – українською, російською та англійською мовами. Їх подають на електронному носії.

3. Наслідування авторських матеріалів у дипломних роботах різних освітніх ступенів

Розкриваючи можливість наслідування авторських матеріалів у дипломних роботах різних освітніх рівнів, слід визначити ряд принципових моментів. Головні з них містяться в межах вимоги підтримки достатнього рівня унікальності тексту дипломної роботи, який перевіряється відповідним програмним забезпеченням. Дипломні роботи, навіть за умови їх підготовки за однаковою назвою, мають містити повну текстуальну розбіжність.

Можливість допуску до захисту підготовленої дипломної роботи визначається, у тому числі, відсутністю запозиченого тексту без відповідних посилань та достатньо високим рівнем унікальності тексту (не нижче 90 %).

4. Зміст і структура магістерської дипломної роботи

За структурою випускна робота магістра є формою організації наукового матеріалу, відображує логіку дослідження, що забезпечує єдність та взаємозв'язок всіх елементів змісту. Структура кваліфікаційної магістерської роботи повинна відповідати критеріям цілісності, системності, зв'язності.

Обов'язковими структурними елементами магістерської роботи є вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки. Кількість розділів – три, кожен із них повинен мати не менше трьох підрозділів. Назви розділів та підрозділів дипломної роботи не повинні співпадати з назвою магістерської роботи.

Зміст дипломної магістерської роботи визначається її темою. Рекомендований обсяг випускної роботи магістра – *4,0 – 4,4 авторських аркушів (70 сторінок)*. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 5\%$.

Зміст вступу, основної частини та висновків повинні точно відповідати темі роботи та повністю її розкривати. Зміст роботи повинен відображати вихідні положення наукового дослідження, увесь його процес проходження та отримані результати. Кваліфікаційна магістерська робота не може бути компілятивною та носити реферативний (описовий) характер. Зміст роботи характеризується обов'язковою наявністю дискусійного (полемічного) матеріалу, задовольняти сучасному стану наукового знання та кваліфікаційним вимогам до підготовки магістра.

4.1. Вступ

У вступі розкривають сутність та стан досліджуваної проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, наводять обґрунтування необхідності проведення дослідження. Викладаючи вступ, треба дотримуватися такої послідовності:

- актуальність теми та необхідність її розроблення;
- аналіз публікацій за обраною темою;
- мета й завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження відповідно до визначених завдань;
- інформаційна основа роботи;
- інформація про базу переддипломної практики;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів роботи і публікації.

Актуальність теми обґрунтовується шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими вирішеннями проблеми (відповідно до теми випускної роботи). Розкривається відповідність теми проблемам напряму підготовки за спеціальністю і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі економіки та розвитку науки в цілому. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми.

Аналіз публікацій за обраною темою – наводяться посилання на вчених (в алфавітному порядку), які займалися дослідженням цієї проблеми та внесли найбільш відчутний внесок в її розроблення.

Мета й завдання дослідження. Студент формулює мету роботи і завдання, які необхідно вирішити. Метою роботи є вирішення поставленої наукової проблеми, отримання нового знання про предмет та об'єкт. Не слід формулювати мету як "дослідження...", "вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Керуючись метою роботи, визначаються *завдання*, зазвичай, як перерахування (проаналізувати..., розробити..., узагальнити..., виявити..., довести..., впровадити..., показати..., знайти..., визначити..., описати..., встановити..., з'ясувати..., надати рекомендації..., встановити взаємозв'язок..., зробити прогноз... тощо). Формулювання завдань необхідно робити дуже ретельно, оскільки опис їхнього рішення має відобразити зміст складових частин роботи. Це важливо також і тому, що заголовки розділів і підрозділів досить часто формуються на основі завдань роботи. У подальшому під час написання висновків доцільно їх будувати з точки зору досягнення мети і виконання поставлених завдань.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для вивчення. Об'єктом є фінансово-економічна безпека організації (галузі, регіону, країни), або процес управління фінансово-економічною безпекою або діяльність із забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства (організації, установи, групи підприємств, галузі, регіону, держави). Предмет міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему магістерської роботи, яка зазначена на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів. Вказується інформаційне та програмне забезпечення дипломного дослідження.

Інформаційна основа роботи – основні закони і нормативні акти, офіційні документи, довідкові, статистичні та бібліографічні видання, тексти, рукописи та звіти з науково-дослідної роботи, що згадуються в роботі (із зазначенням у квадратних дужках номерів джерел за переліком використаної літератури).

Інформація про базу переддипломної практики – дається стисла інформація про підприємство (установу, організацію), з використанням даних якого виконується робота та на прикладі якого розглядається предмет дослідження: повна назва, форма власності, сфера діяльності, місце в галузі (велике, середнє, мале) тощо.

Практичне значення одержаних результатів. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності або масштабів використання. Коротко характеризуються основні прикладні результати роботи, визначається можлива сфера їх впровадження та їх вплив на проблему, яка при цьому вирішується.

Апробація результатів роботи і публікації. За наявності наводиться інформація про участь студента у наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, на яких оприлюднені результати роботи, а також вказується наявність публікацій основних результатів дослідження у статтях наукових журналів, збірників наукових праць, матеріалів і тез конференцій, семінарів та ін.

4.2. Основна частина дипломної роботи

Основна частина магістерської роботи складається з трьох логічно завершених розділів, що розбиваються на підрозділи. Кожний із підрозділів присвячений вирішенню одного з завдань, сформульованих у вступі та закінчується висновком, до якого прийшов здобувач в результаті проведеного дослідження. Кожний із розділів є базою для наступного розділу. Назва розділів повинна відображати їх основний зміст. Назва розділів не може повторювати назву магістерської роботи. Послідовність теоретичного та емпіричного розділів в основній частині магістерській роботі не є регламентованою та визначається типом й логікою дослідження.

Теоретична частина повинна відповідати темі магістерської дипломної роботи та повністю розкривати її сутнісний базис. Для цього слід навести критичний, історичний огляд значної кількості літературних джерел із обов'язковим посиланням на них, присвячених дослідженню поставленої в роботі проблеми (мети).

Стисло, критично висвітлюючи роботи науковців та професіоналів, магістрант **повинен визначити ті питання, що залишились невирішеними.** Доцільним є наведення точок зору окремих вчених, які, найбільш

шою мірою відображають погляд багатьох науковців та піддавання їх аналізу з точки зору їх достовірності та вимог сучасності.

У теоретичній частині розкривається сутність основних понять, наводиться аналіз проблемних питань, розкривається інструментарій (організаційно-методичний, правовий, інформаційно-аналітичний, соціокультурний) з управління економічною безпекою в межах обраної теми. Узагальнюючи його, студент **визначає переваги, недоліки застосованих підходів та методів з управління фінансово-економічною безпекою, надає основні положення для вирішення проблемних питань.**

Емпірична частина роботи має аналітичний характер. Важливим етапом виконання даної частини є вибір методів емпіричного дослідження та коректне їх використання. Магістрант повинен сформулювати технологію дослідження, що буде містити певну послідовність етапів: визначення системи показників та критеріїв; вибір методів їх розрахунку та економіко-математичного моделювання; інтерпретацію результатів; висновки та розроблення рекомендацій.

Під час виконання емпіричної частини магістерської роботи обов'язковим є посилання на документи: форми фінансово-господарської та статистичної звітності, внутрішні аналітичні документи підприємства (установи, організації), які виступає інформаційною основою. Студент має визначити: склад інформації, джерела отримання та методи її збирання.

Усі результати аналізу інформації треба подати в стислій формі, бажано у вигляді таблиць, діаграм, графіків, що закінчуються інтерпретацією отриманих результатів аналітичних розрахунків та підтверджують проблемні питання, які потребують вирішення й створюють основу для розроблення рекомендацій у третьому розділі дипломної роботи.

Третій розділ випускної магістерської роботи – рекомендаційний. Рекомендаційна частина магістерської роботи має містити організаційно-економічні, методичні та прикладні положення, пропозиції, рекомендації вирішення питань, що постають перед підприємством в аспекті досліджуваної проблеми.

За результатами проведеного теоретичного та емпіричного дослідження студент повинен сформулювати обґрунтовані рекомендації щодо вирішуваної проблеми. Запропонований комплекс організаційно-економічних заходів повинен бути спрямованим на створення ефективної системи управління фінансово-економічною безпекою, забезпечення балан-

су корпоративних інтересів та підвищення рівня захищеності від ризиків та загроз підприємства (установи, організації, галузі, регіону, держави).

У третьому розділі аналізуються основні наукові результати, що отримані автором в процесі дослідження (у співставленні з іншими авторами), наводяться розроблені їм рекомендації та пропозиції, досвід та перспективи їх практичного використання.

У рекомендаційній частині мають бути наведені розрахунки, які підтверджували б достовірність та точність зроблених на їх основі висновків. Інакше кажучи, основний зміст цього розділу повинне складати організаційно-економічне обґрунтування з використанням формул, розрахунків, схем, графіків тощо. Студент повинен продемонструвати свої знання та вміння не тільки проаналізувати конкретну проблему, але й ретельно розкрити найбільш прийнятні шляхи її вирішення для конкретного підприємства. Обов'язковим елементом є обґрунтування пропозицій та рекомендацій із застосуванням сукупності евристичних методів та сучасних аналітичних інструментів.

Таким чином, у рекомендаційному розділі мають вирішуватися такі завдання:

розроблення положень, пропозицій, методичного забезпечення (організаційного, інформаційно-аналітичного, технічного, кадрового) щодо вирішуваної проблеми;

визначення основних напрямів розвитку (формування, удосконалення) систем управління фінансово-економічною безпекою;

розроблення рекомендацій щодо впровадження нових методів, технологій, методик прийняття та реалізації управлінських рішень в аспекті вирішення досліджуваної проблеми;

економічне обґрунтування доцільності запропонованих заходів.

Закінчується рекомендаційний розділ висновками. Загальний обсяг рекомендаційного розділу не повинен бути більше 31 % обсягу магістерської дипломної роботи. Обсяг викладення матеріалу має бути пропорційно розподіленим між кожним підрозділом, тобто бути приблизно однаковим.

4.3. Висновки

Висновки і пропозиції містять перелік основних напрямів розвитку об'єкта і предмета дослідження. У висновках викладаються найважливіші наукові та практичні результати, отримані протягом написання кожного із розділів дипломної роботи, а також визначається їх практична значу-

щість для підприємств, організацій, установ України. Під час написання висновків рекомендується дотримуватися послідовності проведеного в роботі дослідження та вирішених завдань, відображених у вступі магістерської роботи. У висновках також наводиться визначення позитивних і негативних сторін питань, що розглядаються, можливість практичного використання отриманих результатів.

4.4. Список використаних джерел

До списку використаних джерел треба включати не тільки ті, що цитуються або згадуються в магістерській роботі, але і ті, з якими студент ознайомився в процесі її підготовки, включаючи літературу зарубіжних авторів (не менше двох джерел). До списку вміщують публікації магістра за темою роботи (статті, тези доповідей на конференціях). Список використаних у магістерській кваліфікаційній роботі джерел має становити не менше 70 найменувань.

4.5. Додатки

Додатки розташовують після переліку використаних джерел із нової сторінки. Додатки включають матеріал, що:

є необхідним для повноти роботи, але його включення в основну частину роботи може змінити впорядковане і логічне уявлення про роботу; доповнює основний текст роботи та має самостійне науково / довідкове значення, які містять матеріал, що:

через великий обсяг не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи.

У додатки можуть бути вміщені:

текстові документи та їх копії, додаткові ілюстрації, графіки, рисунки або таблиці;

матеріали, що через великий обсяг, специфіку викладу або форми представлення не можуть бути внесені в основну частину (наприклад, звітність, інструкції, протоколи, плани);

формули, розрахунки, використані під час розроблення економіко-математичної моделі;

копії публікацій за темою дипломної роботи;

довідки про використання або впровадження результатів магістерської роботи.

5. Порядок проходження нормоконтролю

Повністю готову роботу (у непереплетеному вигляді), комплект документів студент подає на нормоконтроль. Графік нормоконтролю і персональний склад контролерів затверджує випускова кафедра.

Вимоги щодо подання дипломної роботи для проходження нормоконтролю:

1. Підписи на титульному аркуші не ставляться.

2. Послідовність перших сторінок дипломної роботи має бути такою: титульний аркуш, завдання, подання, реферат (українською, російською і другою іноземною мовами), зміст, далі – сама робота. Нумерація сторінок проставляється починаючи із другої сторінки вступу.

3. Дипломна робота на нормоконтроль подається за наявності підписів виконавця, керівника роботи, консультанта з охорони праці. Підписи виконавця, керівника роботи, консультанта з охорони праці, контролера ставляться на листі-завданні. Підписи проставляються чорними чорнилами.

4. Документи (довідки з бази переддипломної практики, рецензія і відгук керівника, довідка про перевірку на плагіат) повинні бути покладені в конверт.

5. Електронний варіант дипломної роботи на електронному носії (CDR/RW) є обов'язковим. Дипломна робота в електронному варіанті повинна бути набрана в одному файлі. Назва файлу на електронному носії повинна відповідати прізвищу студента. В окремих файлах можуть міститися документи, що додаються до роботи та графічний матеріал.

У додатку М наведено пам'ятку щодо оформлення дипломної роботи.

Контролер із нормоконтролю в присутності студента перевіряє відповідність роботи вимогам до змісту й оформлення.

Відмітка про проходження нормоконтролю проставляється на листку-завданні до роботи. Якщо зауваження неістотні, то контролер ставить відмітку одразу, якщо істотні – після їх усунення.

Допускається до проходження нормоконтролю нумерувати сторінки в правому верхньому кутку олівцем, зважаючи на можливі зміни тексту роботи. Потім їх можна проставити чорною ручкою. У роботі після її можливого доопрацювання проставляються сторінки і далі вона зшивається у тверду обкладинку.

До подання на підпис завідувачу кафедри для допуску до захисту робота повинна бути переплетена.

Після підпису завідувача кафедри робота, ілюстративний матеріал і всі документи залишаються на руках у студента та подаються секретарю державної екзаменаційної комісії безпосередньо перед захистом.

6. Підготовка ілюстративного матеріалу до захисту

Ілюстративний матеріал до захисту дипломної роботи готується у вигляді презентації за допомогою редакторів PowerPoint або Microsoft Word у загальній кількості 6 – 7 плакатів.

Вимоги до презентації:

титульний лист, який має містити тему магістерської роботи, прізвище студента, прізвище керівника;

другий лист – опис мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження; наявність загального заголовку плаката, що набирається літерами висотою 25 – 40 мм не більше ніж у два рядки;

таблиці, графіки, діаграми (якщо їх на листі кілька) повинні мати окремі заголовки, які виконуються літерами висотою 15 – 25 мм.

Ілюстративний матеріал готується також у шести екземплярах на аркушах формату А4, підписується виконавцем та керівником дипломної роботи (*додаток Н*).

Ілюстрації повинні, по-перше, відображати основні результати, що досягнуті в роботі, і, по-друге, бути погоджені з матеріалом, що викладається.

Під час використання схем важливо забезпечити їх візуальне сприймання членами комісії. Ілюстративний матеріал повинен містити нумерацію плакатів і мати назви. Недбало оформлені, погано розроблені схеми, наявність помилок у них, погіршують враження від захисту та впливають на комісію негативно.

7. Захист дипломної роботи

Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії, яка створюється та діє у порядку, визначеному спеціально вповноваженим центральним органом виконавчої влади України у галузі освіти і науки.

Оцінювання рівня якості підготовки магістра здійснюють члени Державної екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання.

Об'єктом оцінювання якості підготовки магістра є сукупність знань, набутих вмінь і навичок, сформованої системи професійних компетентностей, відтворених у процесі виконання і захисту дипломної магістерської роботи.

Оцінювання рівня якості підготовки магістра за спеціальністю 8.18010014 "Управління фінансово-економічною безпекою" здійснюється членами Державної екзаменаційної комісії на основі принципів: об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу з урахуванням набутої системи типових універсальних (базових) і спеціальних професійних компетентностей, які відображають результати навчання (компетентності) за складовими, визначеними у стандарті.

Під час підготовки до захисту дипломної роботи студент повинен скласти доповідь і погодити її з керівником роботи.

Час захисту одного студента не повинен перевищувати 30 хвилин. Для доповіді студенту надається **5 хвилин**.

Доповідь містить зазвичай стисло узагальнену інформацію, що викладена у дипломній роботі. Протягом доповіді студент має посылатися на ілюстративну частину своєї роботи для більш повного розкриття змісту проведеного дослідження та подання отриманих результатів.

Доповідь має містити:

повне найменування теми дипломної роботи й обґрунтування її актуальності;

мету і завдання, визначені студентом при розробці дипломної роботи;

результати проведених аналітичних досліджень;

виявлені напрями і можливості оптимізації предмета дослідження на прикладі бази переддипломної практики;

висновок про можливість реалізації пропозицій дипломної роботи і їх подальший розвиток.

Перед захистом секретар ДЕК оголошує прізвище, ім'я, по батькові студента і керівника, а також тему дипломної роботи і передає дипломну роботу голові комісії.

Після цього слово для доповіді надається студенту. Доповідь рекомендується починати словами: "Шановні члени Державної екзаменаційної комісії, шановні присутні! До вашої уваги пропонується дипломна робота на тему ...". Доповідь доцільно завершувати фразою: "Доповідь закінчена. Дякую за увагу".

Доповідь доцільно будувати не шляхом викладення змісту роботи за розділами, а розкриваючи логіку отримання найбільш значущих результатів. Студенту необхідно врахувати такі поради під час підготовки тексту своєї доповіді: використовувати прості слова і прості стверджувальні речення; повторювати іменники, уникати займенників; не зловживати цифрами – наводити їх стільки, скільки вимагається для об'єктивного погляду на проблему; записувати цифри, відділяючи кожні три знаки з правого боку крапкою; уникати непотрібних цитат – слід викладати, передусім, власні судження. Якщо захист відбувається через тривалий час після здачі роботи, то перед захистом необхідно ще раз ретельно вивчити всі матеріали, бо деякі положення і логічні міркування можуть виявитися забутими.

На захисті студент повинен показати не тільки знання теми, але і ступінь опанування науковим засобом мислення, логічним і статистичним аналізом проблем, що досліджуються, спроможність до самостійної наукової праці, вміння чітко і ясно викладати свої думки та висновки.

Бажано, щоб доповідь викладалася без безпосереднього читання самого тексту. Промова повинна бути ясною, граматично точною, впевненою, що зробить її зрозумілою і переконливою.

Під час виступу з доповіддю слід прагнути до виразності, що залежить від темпу, гучності й інтонації промови. Якщо говорити квапливо, ковтаючи кінцівки слів, або дуже тихо, то якість виступу від цього дуже сильно знизиться. Спокійна, неспішна манера викладення завжди імпонує членам комісії. У ході доповіді необхідно повернутися до комісії обличчям.

Після закінчення доповіді дипломнику ставляться запитання, на які він зобов'язаний дати повні й вичерпні відповіді, демонструючи вміння швидко орієнтуватися в різноманітних питаннях і рівень професійної підготовки, водночас студенту дозволяється користуватися самою роботою й ілюстративними матеріалами. Питання можуть бути задані як членами ДЕК, так і присутніми на захисті. Відповіді на питання повинні бути стислими і складатися, як правило, з двох-трьох речень. На питання слід від-

повідати впевнено і чітко. Слід давати найкоротшу зі всіх можливих відповідей і не повторювати фрагменти доповіді.

Після відповідей на питання голова ДЕК інформує, що на роботу надійшла рецензія і зачитує її. Дипломнику надається прикінцеве слово, в якому він відповідає на зауваження рецензента. Після закінчення захисту Державна екзаменаційна комісія на закритому засіданні обговорює результати захисту.

ДЕК оцінює роботу за 100-бальною системою згідно з рекомендаціями щодо формування бально-рейтингової оцінки виконання дипломних робіт (проектів) відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" (НБРС) [5]. Орієнтовані критерії оцінювання якості магістерських дипломних робіт наведено в *додатку П*.

Оцінка результатів захисту дипломних робіт здійснюється за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання. Шкала оцінювання результатів успішності складання державних іспитів наведено в табл. 1.

ДЕК ухвалює рішення про присвоєння студенту-дипломнику кваліфікації магістра за спеціальністю "Управління фінансово-економічною безпекою", після чого відбувається оголошення результатів захисту.

Таблиця 1

Шкала оцінювання результатів складання державних іспитів

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою та шкалою університету	Визначення
90 – 100	Відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок
82 – 89	Добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок
64 – 73	Задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії
1 – 59	Незадовільно	Незадовільно

У тих випадках, коли захист дипломної роботи визнаний незадовільним, ДЕК встановлює можливість допуску студента до повторного за-

хисту із цією самою роботою з доопрацюванням, або зазначає, що він повинен написати нову роботу на іншу тему.

Для студента, що не подав або не захистив дипломну роботу з поважної причини, в терміни, встановлені для роботи ДЕК, може бути призначене спеціальне засідання комісії впродовж того періоду, на який затверджено персональний склад ДЕК.

Захищені дипломні роботи й один примірник ілюстративного матеріалу подаються в архів ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

8. Правила оформлення дипломної роботи

8.1. Загальні вимоги

Магістерську дипломну роботу друкують за допомогою комп'ютера з одного боку аркуша папера формату А4. Абзацний відступ має бути однаковим по всій роботі і дорівнювати п'яти знакам (приблизно 1,25 см).

Допускається використання аркушів формату А3 (297 x 420 мм), коли це необхідно.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Під час комп'ютерного набору тексту слід використовувати шрифт Times New Roman, 14 кегль. Міжрядковий інтервал – множина 1,5. Під час оформлення таблиць та рисунків допускається використання 12 розміру шрифту. Міжрядковий інтервал у таблиці може бути від 1,1 до 1,3.

Текст дипломної роботи повинен бути надрукований з обов'язковим дотриманням таких полів (рис. 1): верхнє і нижнє – не менше 20 мм, правє – не менше 10 мм, лівє – не менше 25 мм.

Під час виконання робіт необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності і чіткості зображення по всій роботі. У роботі повинні бути чіткі лінії, літери, цифри та інші знаки. Усі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути однаково чорними по всій роботі.

Окремі слова, формули, знаки, що вписуються у текст, повинні бути чорного кольору, щільність вписаного тексту повинна бути максимально наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки допускається виправляти за допомогою коректора і нанесенням на тому самому місці виправленого тексту (не більше двох виправлень на сторінці).

8.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, ілюстрацій, таблиць, формул подають арабськими цифрами.

Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті на відстані 10 мм від верхнього та правого країв аркушу без крапки в кінці.

Нумерувати сторінки починають із другої сторінки вступу, враховуючи попередні сторінки: титульний аркуш, завдання, зміст.

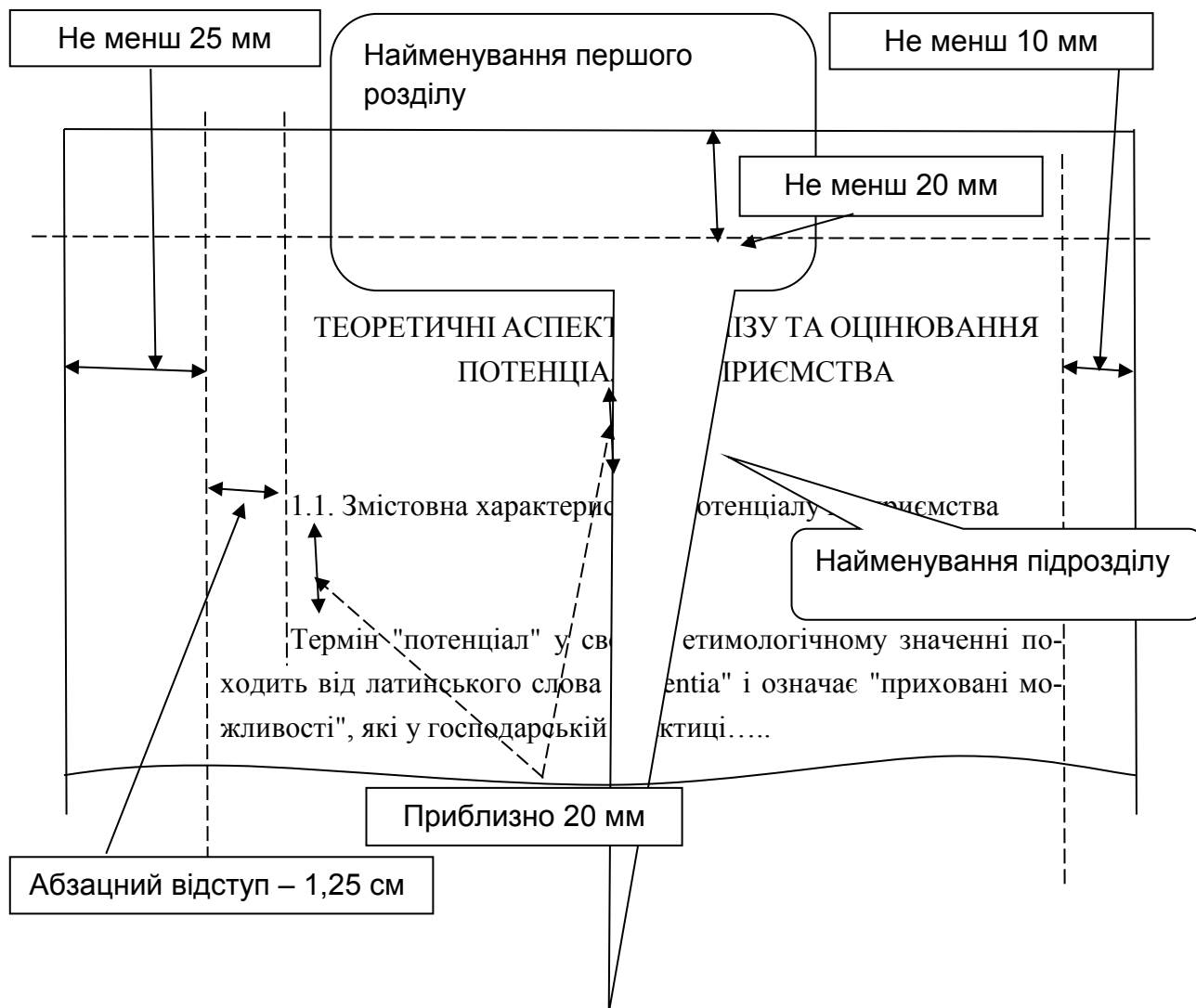

Рис. 1. Наочне наведення вимог щодо оформлення магістерської дипломної роботи

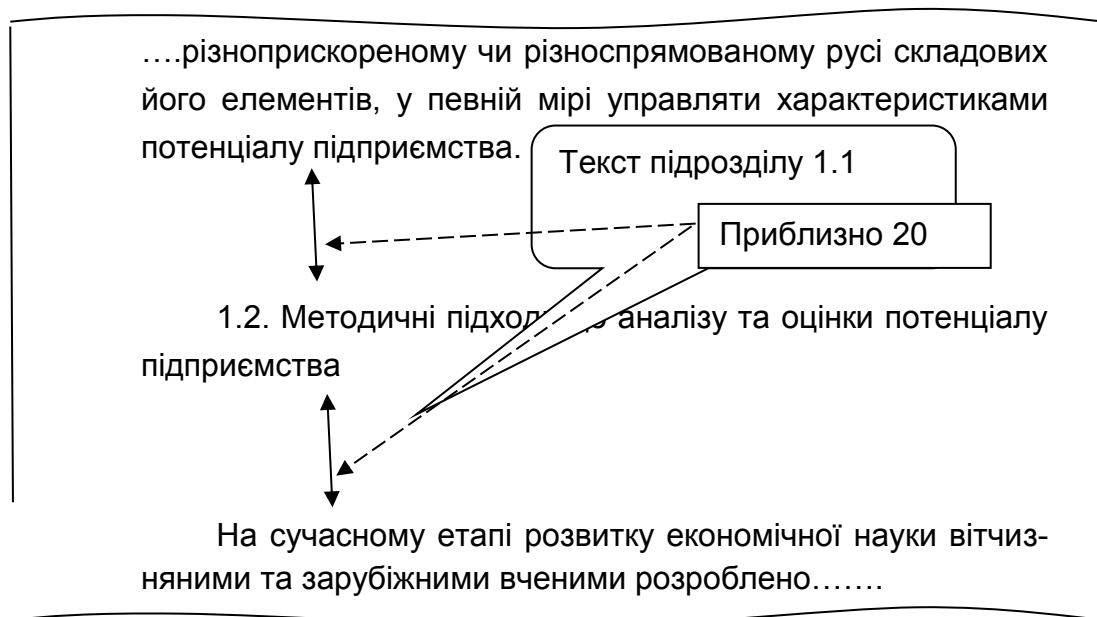
8.3. Заголовки

Текст основної частини дипломного проекту поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починається номером і назвою.

Заголовки структурних частин роботи "ЗМІСТ", "ВСТУП", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують великими літерами симетрично до тексту. Кожну структурну частину дипломної роботи (вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки) треба починати з нової сторінки.

Заголовки розділів і підрозділів варто починати з абзацного відступу, не підкреслюючи, без крапки наприкінці (рис. 2). Заголовки розділів слід писати великими літерами, підрозділів – друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між двома заголовками робиться такою, як у тексті. Відстань між заголовком і текстом повинна бути приблизно 20 мм. Після заголовку підрозділу на сторінці (в кінці сторінки) повинно бути не менше 3 – 4 рядків.

Рис. 2. Наочне наведення вимог щодо оформлення підрозділів магістерської дипломної роботи

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номера підрозділу. Між ними ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка.

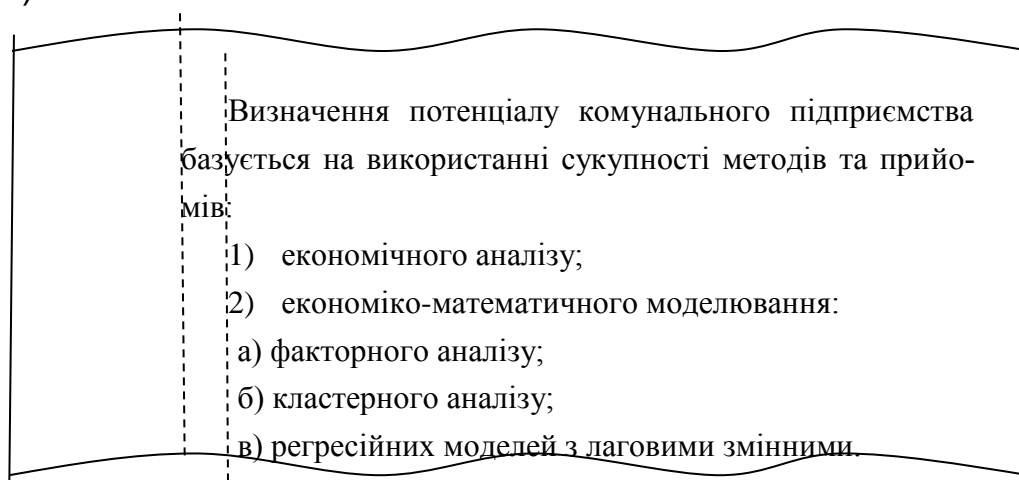
Найменування наступного підрозділу та початок його тексту розташовують на тій же самій сторінці, що і попередній підрозділ.

8.4. Перерахування

За необхідності у тексті можуть наводитися перерахування. Перед перерахуванням ставиться двокрапка. Для першої деталізації перерахування варто використовувати арабські цифри з дужкою. Наприкінці ставиться крапка з комою або двокрапка, якщо є подальша деталізація.

Перед кожною позицією подальшого перерахування варто ставити малу літеру українського або російського алфавіту з дужкою або, не нумеруючи, – з абзацного відступу без геометричних прикрас (другий рівень деталізації). Наприкінці ставиться крапка з комою. Після останнього пункту перерахування ставиться крапка.

Перерахування пишуть малими літерами з абзацного відступу (рис. 3).

Рис 3. Наочне наведення оформлення перерахувань в магістерській дипломній роботі

8.5. Ілюстрації

Ілюстрації (рисунок, графік, схема) варто розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

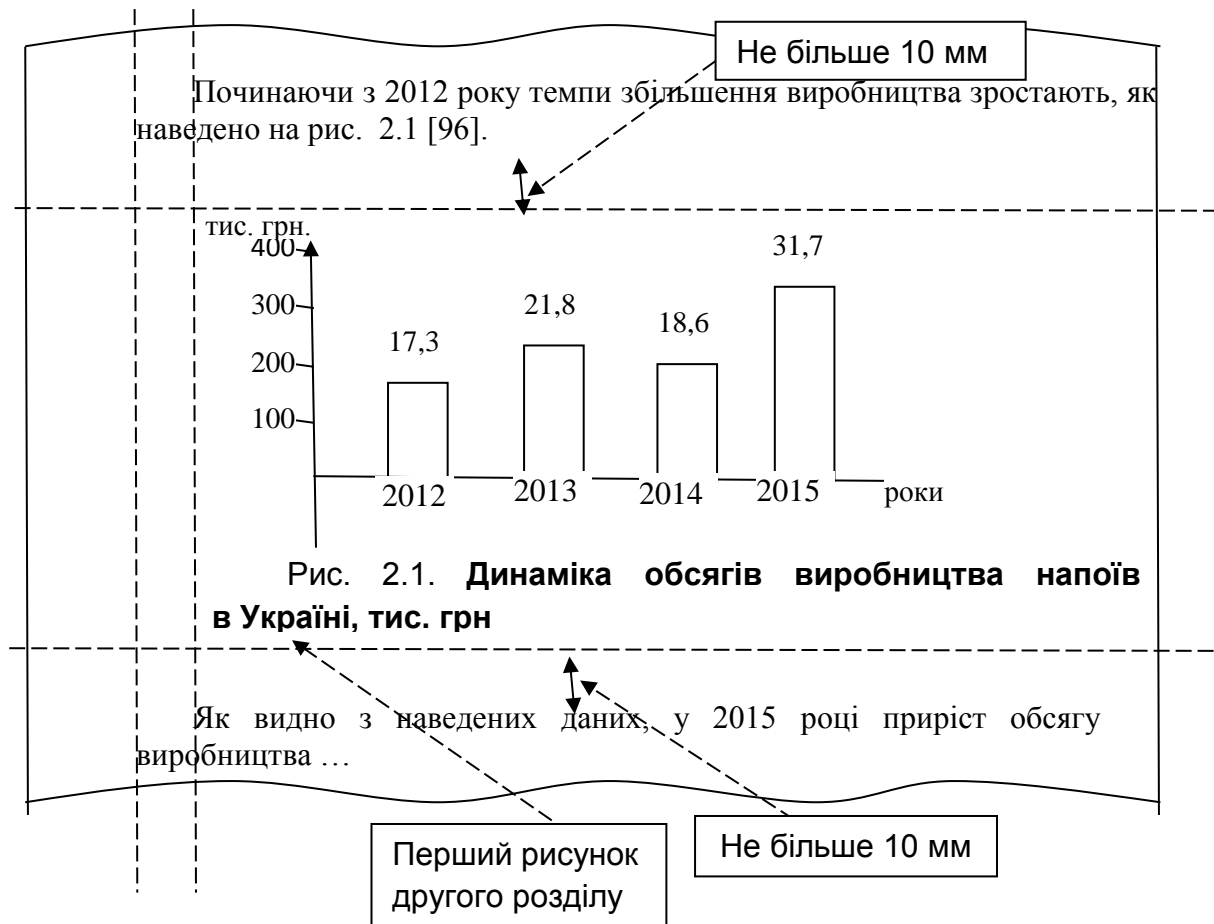
На всі ілюстрації повинні бути посилання в роботі. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно давати посилання на джерело, з якого запозичена ілюстрація.

Назви схем, рисунків, графіків розташовують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розташовують роз'яснювальні дані.

Ілюстрації варто нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, що наводяться в до-

датках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою. Наприклад: Рис. 2.1. (перший рисунок другого розділу).

Відстань від тексту до ілюстрації та від ілюстрації до тексту – один рядок, якщо ілюстрація вбудовується в структуру тексту, тобто розташована не на окремій сторінці (рис. 4).

Рис. 4. Наочне наведення оформлення ілюстрацій в магістерській дипломній роботі

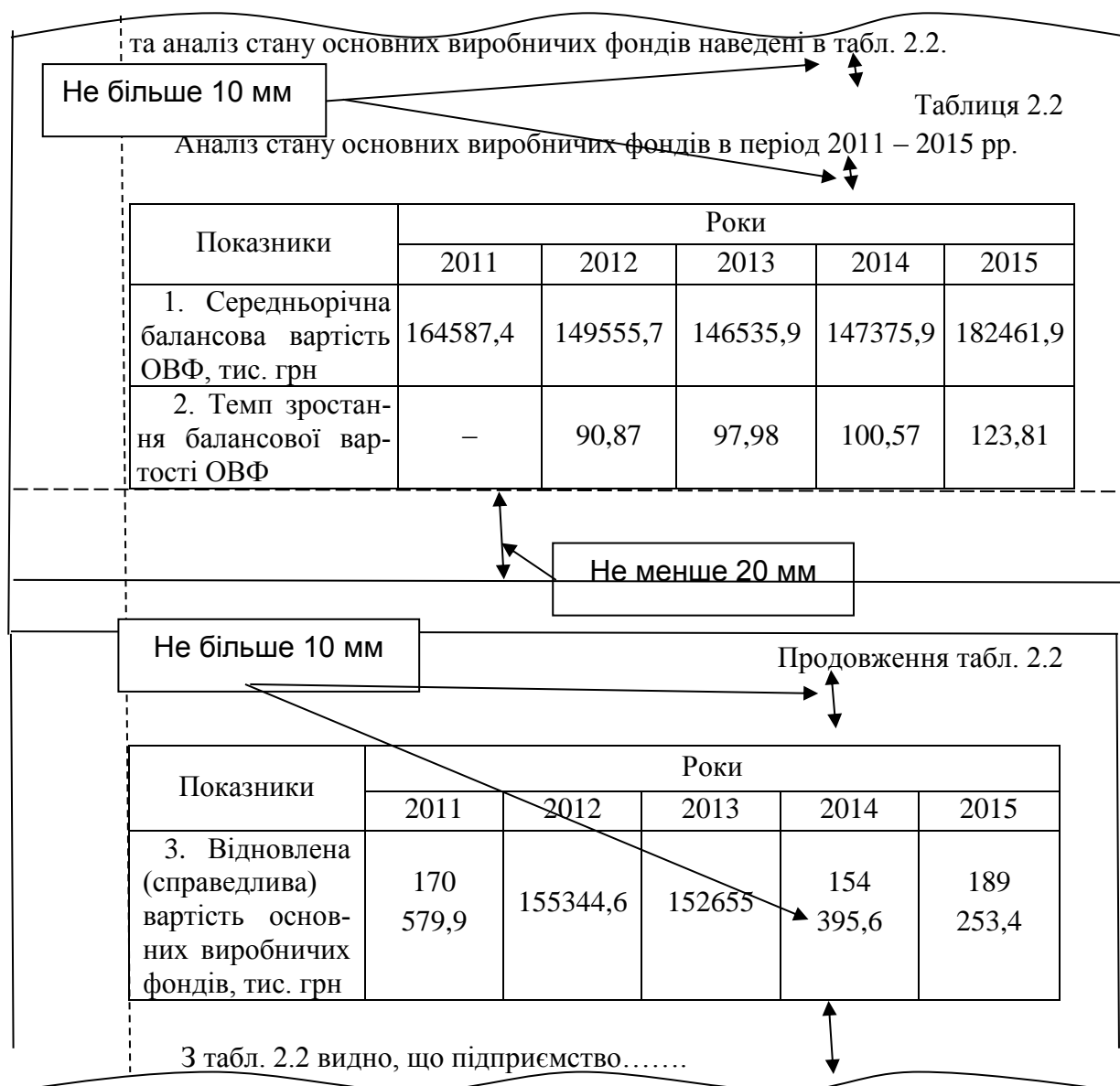
8.6. Таблиці

Таблицю варто розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці, якщо таблиця доволі велика для її вбудовування в структуру тексту на тій самій сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті.

Таблиці нумерують арабськими цифрами послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком розміщують надпис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і по-

рядкового номера таблиці, наприклад: "Таблиця 1.2" (друга таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слова "Закінчення табл." і вказують номер таблиці, наприклад "Закінчення табл. 1.2", а роль шапки таблиці у цьому випадку відіграє цифровий порядок. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк (рис. 5).

Рис. 5. Наочне наведення оформлення таблиць в магістерській дипломній роботі

Відстань між попереднім та наступним текстом і таблицею повинна дорівнювати 1 рядку (не більше 10 мм).

8.7. Формули та рівняння

Формули і рівняння розташовують у центрі рядка безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються.

Вище та нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка (рис. 6).

Формули (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.2) (друга формула третього розділу). Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

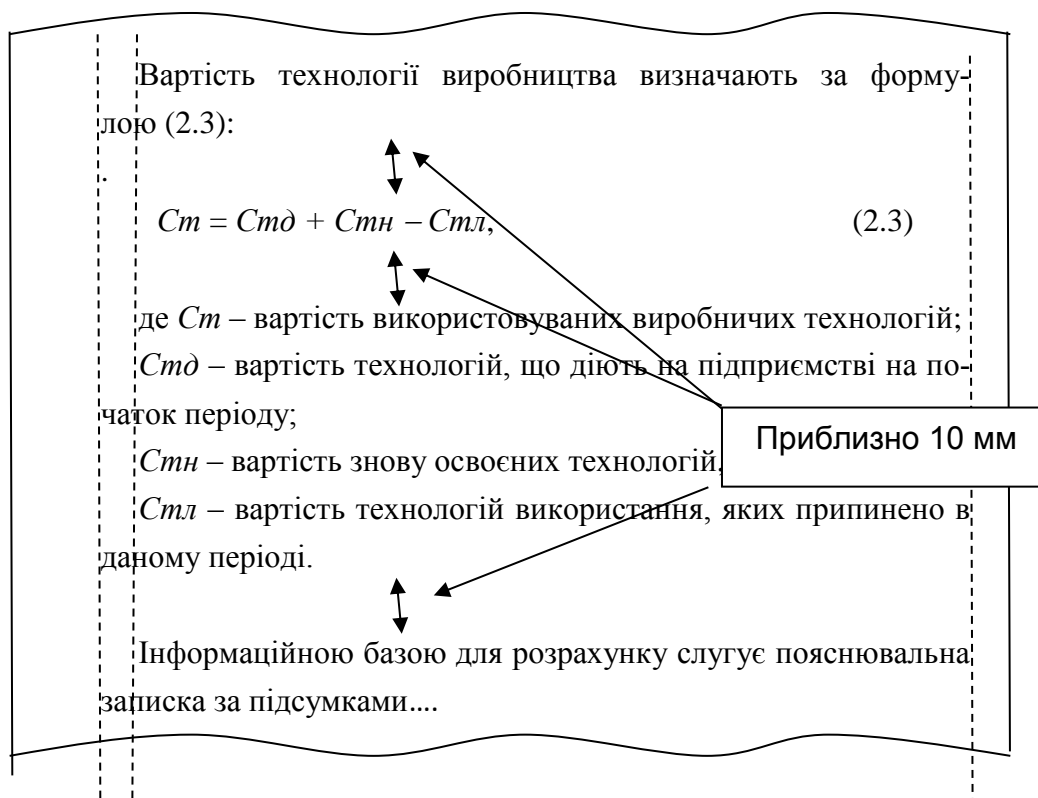

Рис. 6. Наочне наведення оформлення формул та рівнянь у магістерській дипломній роботі

Перенос формули або рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, причому знак операції на початку наступного рядка повторюють. У разі переносу формули або рівняння на знаку операції множення застосовують знак "x". Якщо в роботі тільки одна формула або рівняння, їх нумерують порядковою нумерацією в межах розділу. Формули, що впливають одна з одної і не розділені текстом, відокремлюють комою.

Відстань від тексту до формули і від формули або / і розшифровки формули до тексту – один рядок (приблизно 10 мм).

8.8. Посилання

Під час написання дипломної роботи студент повинен давати посилання на джерела та матеріали, що наводяться в роботі. Посилання дають змогу перевірити достовірність відомостей.

Посилання в тексті дипломної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за списком літератури, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, "... у працях [1 – 7]..." або "... у роботі [5, с. 87]...", або просто вказати номер джерела біля запозиченого тексту [25].

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, люстрації, таблиці, формули, рівняння або додатки зазначають їх номери. Наприклад:

"... у розділі 2..."

"... дивися підрозділ 2.4..."

"... відповідно до підрозділу 2.3..."

"... на рис. 1.5..."

"... у табл. 3.2..."

"... згідно з табл. 3.2..." або "... виходячи із табл. 3.2..."

"... (див. табл. 3.2) ..."

"... за формулою (3.5)..."

"... у рівняннях (1.9) - (1.12)..."

"... у додатку Б..." або "... (додаток Б).

8.9. Список використаних джерел

У список включають усі літературні джерела, на які були посилання в тексті магістерської дипломної роботи. Водночас слід дотримуватися такого порядку щодо розташування літературних джерел:

нормативно-правові матеріали, наукова, навчально-методична та спеціальна література (у тому числі газетні та журнальні статті), видана українською та російською мовами в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;

література, видана іноземними мовами;

Інтернет-ресурси за абеткою.

Відомості щодо літературних джерел, включених до списку, слід наводити згідно з вимогами державного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. "Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання".

Нумерують літературні джерела арабськими цифрами із крапкою згідно з їхнім порядковим номером у переліку.

Рекомендована загальна кількість позицій у списку літератури має бути не менше ніж 70 джерел. Приклад оформлення списку використаних джерел наведено в *додатку Р*.

8.10. Додатки

Додатки оформлюють як продовження роботи, у вигляді окремої частини та розміщуються в порядку появи посилань на них у тексті.

Додатки повинні мати титульний аркуш, на якому посередині великими літерами слід написати слово "ДОДАТКИ". Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований зверху симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком рядковими літерами з першої великої повинно бути написане слово "Додаток" і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки за винятком літер Г, Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, додаток А, додаток Б тощо.

Додатки повинні мати спільну з рештою дипломної роботи наскрізну нумерацію сторінок.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять означення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; Б.2.1 – підрозділ 2.1 додатка Б; В.4.1.1 – пункт 4.1.1 додатка В; К. 1.2.3.4 – підпункт 1.2.3.4 додатка К.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є в тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рисунок А.2 – другий рисунок додатка А; таблиця А.1 – перша таблиця додатка А; формула (Б.1) – перша формула додатка Б.

У посиланнях у тексті додатка на ілюстрації, таблиці, формули, рівняння рекомендується писати: "... на рис. А.1 ...", "... на рис. В.1 ..." – якщо рисунок єдиний у додатку В; "... в таблиці Г.3 ...", або "... в табл. А.3 ..."; "... за формулою (В.1)...", "... у рівнянні Д.2 ...".

Якщо в дипломній роботі як додаток використовується документ, що має самостійне значення й оформлюється згідно з вимогами до документа даного виду, та його копію вміщують у роботі без змін в оригіналі. Перед копією документа вміщують аркуш, на якому посередині друкують слово "ДОДАТОК__" і його назву (за наявності), праворуч у верхньому куті аркуша проставляють порядковий номер сторінки. Сторінки копії документа нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок магістерської дипломної роботи (не займаючи власної нумерації сторінок документа).

9. Рекомендована література

1. ДСТУ 3008 – 95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 36 с.

2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : метод. рекомендації з впровадження / О. К. Галевич, І. М. Штогрин. – Львів, 2008. – 20 с.

3. Ієрархічна система експертизи дисертаційних робіт: економічні спеціальності / авт.-упор. : В. С. Загорський ; О. М. Тищенко. – Харків : ВД "ІНЖЕК", 2008. – 112 с.

4. Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців / уклад. М. В. Афанасьєв ; [наук. керівн. докт. екон. наук, проф. В. С. Пономаренка]. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. – 244 с.

5. Пономаренко В. С. Тимчасове положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" / В. С. Пономаренко, М. В. Афанасьєв. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 144 с.

6. Пушкарь А. И. основы научных исследований и организации научно-исследовательской деятельности : учеб. пособ. / А. И. Пушкарь, Л. В. Потрашкова. – 2-е изд., стереотип. – Харьков : ИД "ИНЖЭК", 2008. – 280 с.

7. Як правильно оформити дисертацію та документи атестаційної справи : зб. нормат. док. з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков. – Київ : Ред. "Бюлетеня вищої атестаційної комісії України", Вид. "Толока", 2006. – 80 с.

Додатки

Додаток А

Рекомендована тематика магістерських дипломних робіт

1. Виявлення та оцінювання факторів економічної безпеки розвитку регіону (на прикладі Харкова та Харківської області).
2. Оцінювання економічної безпеки регіону (на прикладі Харкова та Харківської області).
3. Методичне забезпечення аналізу економічної безпеки розвитку регіону (на прикладі Харкова та Харківської області).
4. Антикорупційний аудит у системі забезпечення фінансово-економічної безпеки держави, регіону, суб'єктів господарювання.
5. Оцінка та діагностика зовнішньоекономічних чинників національної безпеки України.
6. Формування методичного забезпечення конкурентної розвідки підприємства.
7. Формування корпоративної культури управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві.
8. Оцінка податкових важелів державного регулювання економічної безпеки суб'єктів господарювання.
9. Організація податкової безпеки суб'єктів господарювання.
10. Аудит в системі фінансово-економічної безпеки підприємства.
11. Інституціональні умови державного регулювання у сфері безпеки суб'єктів господарювання.
12. Взаємодія системи економічної безпеки організації (малого підприємства, наукомісткого) із зовнішнім середовищем.
13. Забезпечення економічної безпеки в ході реструктуризації (реорганізації) суб'єкта господарювання.
14. Забезпечення економічної безпеки стратегічного розвитку підприємства.
15. Забезпечення фінансово-економічної безпеки бізнес-процесів підприємства.
16. Організаційно-правове забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання.
17. Розроблення інформаційно-аналітичного забезпечення оцінювання економічної безпеки підприємства (установи, організації).
18. Формування обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства (установи, організації).

19. Організація системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві (в банку, фінансовій установі).
20. Формування системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві (в банку, фінансовій установі, організації).
21. Забезпечення фінансово-економічної безпеки реорганізації підприємства (в банку, фінансовій установі, організації).
22. Організація захисту комерційної таємниці підприємства (банку).
23. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки кредитних операцій банку.
24. Інформаційно-аналітичне забезпечення кадрової безпеки на підприємстві (в банку, фінансовій установі, організації).
25. Організація управління кадровою безпекою на підприємстві (в банку, фінансовій, банківській установі).
26. Управління безпекою підприємницької діяльності.
27. Управління економічною безпекою малого підприємства.
28. Організація управління агентськими конфліктами в системі економічної безпеки.
29. Організація управління фінансово-економічною безпекою як чинник удосконалення якості корпоративного управління.
30. Забезпечення балансу інтересів учасників корпоративних відносин у системі економічної безпеки.
31. Забезпечення економічної безпеки через попередження та врегулювання корпоративних конфліктів.
32. Організація корпоративного контролю в системі економічної безпеки підприємства.
33. Оцінювання впливу корпоративних конфліктів на фінансово-економічну безпеку підприємства.
34. Оцінювання впливу якості корпоративного управління на фінансово-економічну безпеку.
35. Механізми попередження та врегулювання корпоративних конфліктів у системі економічної безпеки.
36. Забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства в системі його фінансово-економічної безпеки.
37. Методичне забезпечення безпеки інтелектуальної власності підприємства.
38. Організаційно-економічний механізм захисту прав інтелектуальної власності в системі економічної безпеки підприємства.

План та анотація дипломної роботи (приклад)

Тема: **Методичне забезпечення оцінки економічної безпеки підприємства**

Зміст

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи оцінки економічної безпеки підприємства

1.1. Сутність економічної безпеки підприємства

1.2. Роль оцінки в управлінні економічною безпекою підприємства

1.3. Методичні підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства

Висновки за розділом 1

Розділ 2. Аналіз стану економічної безпеки підприємства

2.1. Аналіз діяльності підприємства, його фінансово-економічного стану

2.2. Аналіз чинної системи управління економічною безпекою підприємства

2.3. Виявлення чинників загроз економічній безпеці підприємства

Висновки за розділом 2

Розділ 3. Розробка методичного забезпечення оцінювання економічної безпеки підприємства

3.1. Методичний підхід до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства

3.2. Удосконалення методики оцінки за рахунок використання економіко-математичного моделювання в діагностиці загроз

3.3. Інтерпретація результатів та обґрунтування рекомендацій щодо забезпечення економічної безпеки за результатами оцінювання

Висновки за розділом 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Анотація

Розкрито сутність поняття "економічна безпека підприємства". Визначається роль оцінки в управлінні економічною безпекою, узагальнено основні вимоги до формування аналітичного інструментарію. Проведено критичний аналіз методичних підходів до оцінювання рівня економічної безпеки та її складових.

Надано характеристику діяльності підприємства, проведено аналіз стану його фінансово-економічної безпеки та її організацію на підприємстві. Виявлено чинники загроз діяльності через оцінювання зовнішніх та внутрішніх чинників.

Розроблено методичний підхід до оцінювання рівня економічної безпеки та надано методичні рекомендації щодо вдосконалення оцінювання через визначення джерел інформації та програмного забезпечення, вибору показників та методів розрахунку. Проведено інтерпретацію отриманих результатів та розроблення заходів з економічної безпеки.

Заява на затвердження теми дипломної роботи

Завідувачу кафедри
міжнародного бізнесу та економі-
чного аналізу
проф. Отенко І. П.
студента (ки) 2 року навчання
групи _____
спеціальності 073 "Менеджмент"
спеціалізації "Управління
фінансово-економічною
безпекою"

_____
(П. І. Б. повністю)

Заява

Прошу затвердити тему дипломної роботи другого (магістерського) рівня :
" _____".

Керівником дипломної роботи прошу призначити канд. екон. наук, доцен-
та _____.

02.09.2017 р.

Підпис студента

Узгоджено:

Керівник роботи: *підпис*   доц. _____

Завідувач кафедри: *підпис*   проф. Отенко І. П.

До заяви додаються:

1. Розгорнутий план (за підписом виконавця та керівника дипломної роботи).
2. Графік виконання та захисту дипломної роботи (за підписом виконавця).

Структура ілюстративного матеріалу для попереднього розгляду результатів магістерської дипломної роботи

Для попереднього розгляду та контролю стану виконання магістерської дипломної роботи студент готує такі матеріали:

1. Титульний аркуш магістерської дипломної роботи (за підписом студента та керівника), 1 стор.

2. Реферат (містить стислий опис фактично виконаної роботи), 1 стор.

3. Зміст магістерської дипломної роботи (із обов'язковим зазначенням обсягів виконаної роботи за розділами та підрозділами, кількості відведених сторінок), 1 стор.

4. Вступ, 2 стор.

5. Магістерська дипломна робота у фактично виконаному обсязі (чернетка) в окремій папці.

Зразок оформлення пояснювальної записки

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
ФАКУЛЬТЕТ КОНСАЛТИНГУ І МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему: " _____ "

Виконав(ла): студент (ка) 2 року навчання,
групи _____,
спеціальності 073 "Менеджмент"
спеціалізації "Управління фінансово-
економічною безпекою"

_____
(Прізвище та ініціали)

Керівник: _____, _____
(ступінь) (звання) (Прізвище та ініціали)

Рецензент: _____, _____
(ступінь) (звання) (Прізвище та ініціали)

Харків, 20__

Зразок оформлення завдання на дипломну роботу

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Факультет Консалтингу і міжнародного бізнесу

(Відділ заочної, дистанційної та післядипломної освіти)

Кафедра Міжнародного бізнесу та економічного аналізу

Освітній ступінь Магістр

Спеціальність 073 "Менеджмент"

Спеціалізація "Управління фінансово-економічною безпекою"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри міжнародного
бізнесу та економічного аналізу

_____ проф. Отенко І. П.

" ___ " _____ 20__ року

**З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

Керівник роботи _____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від " ___ " _____ 20__ року

№ _____

2. Строк подання студентом роботи " ___ " _____ 20__ року

3. Вихідні дані до роботи _____

_____
_____
_____
_____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу

_____

_____

_____

6. Консультанти підрозділів роботи

Підрозділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
–	–	–	–

7. Дата видачі завдання

"01" вересня 2017 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Розробка плану дипломної роботи, ознайомлення з літературними джерелами за темою	01.09.2017 – 30.09.2017	
2.	Написання теоретичної частини дипломної роботи	01.10.2017 – 31.10.2017	
3.	Написання аналітичної частини дипломної роботи	01.11.2017 – 25.11.2017	
4.	Написання проектної частини дипломної роботи	26.11.2017 – 21.12.2017	
5.	Перевірка чернетки дипломної роботи та внесення змін до неї керівником	22.12.2017 – 31.12.2017	
6.	Перевірка якості дипломної роботи у системі "Антиплагіат"	11.01.2018 – 13.01.2018	
7.	Оформлення дипломної роботи	14.01.2018 – 22.01.2018	
8.	Подання Голові державної екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи	23.01.2018 – 30.01.2018	

Студент _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Направляється студент (ка) _____ до захисту дипломної роботи
за спеціальністю 073 "Менеджмент" спеціалізації "Управління фінансово-
економічною безпекою"

на тему: _____

Дипломна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____ Азаренков Г. Ф.
(підпис)

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті консалтингу та
(прізвище, ім'я, по батькові)

міжнародного бізнесу з 20__ року до 20__ року повністю виконала навчальний
план за спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно __%, добре __%, задовільно __ %;
шкалою ECTS: A __ %; B __ %; C __ %; D __ %; E __ %.

Секретар факультету _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок керівника дипломної роботи

Студент(ка) виконала дипломну роботу в повному обсязі відповідно до видано-
го завдання та в задані строки згідно з календарним планом. Зміст роботи, в ці-
лому, відповідає обраній темі. Стил ь та мова викладання дипломної роботи зро-
зумілі. Під час написання було використано ПЕОТ та ІКТ. За результатами
дослідження було опубліковано наукову статтю у фаховому збірнику наукових
праць. Магістерська дипломна робота рекомендується до захисту у ЕК.

Керівник роботи _____ Іванов І. І. _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
" ____ " _____ 20__ року

Висновок кафедри про дипломну роботу

Дипломна робота розглянута. Студент (ка) _____ допускається до захисту
даної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри міжнародного бізнесу та
економічного аналізу, докт. екон. наук, професор _____ І. П. Отенко
(підпис)

" ____ " _____ 20__ року

Зразок довідок про актуальність теми дослідження та використання результатів у діяльності підприємства

*Штамп підприємства
із зазначенням номера
довідки та дати її видачі*

ДОВІДКА

Дана студенту(ці) 2 року навчання групи _____ спеціальності 073 "Менеджмент" спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою" факультету консалтингу та міжнародного бізнесу (відділу заочної, дистанційної та післядипломної освіти) ХНЕУ ім. С. Кузнеця, _____, у тому, що виконана дипломна робота на тему: " _____ " має практичний інтерес та її результати можуть бути використані у діяльності _____.

Заступник генерального директора
з економічної безпеки

М. П.

(П. І. Б.)

ВІДГУК

Керівника магістерської дипломної роботи _____
(прізвище, ініціали)

на магістерську дипломну роботу студента (ки) _____
(прізвище, ініціали)

_____ (назва теми)

1. Актуальність та новизна теми

_____
_____

2. Результати дипломного дослідження, ступінь їх науковості

_____
_____

3. Особливості використаного інформаційно-методичного та програмного забезпечення

_____
_____

4. Практична значущість, апробація результатів

_____
_____

5. Наявність недоліків

_____
_____

6. Загальний висновок, оцінка ступеня відповідності роботи вимогам

_____
_____

7. Оцінка магістерської дипломної роботи

_____
_____

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську дипломну роботу

студента(ки) ХНЕУ ім. С. Кузнеця _____
(прізвище, ініціали)

_____
(назва теми)

1. Актуальність теми

2. Новизна

3. Якість проведеного аналізу проблеми

4. Практична цінність висновків і рекомендацій

5. Наявність недоліків

6. Загальний висновок та оцінка дипломної роботи

Рецензент _____
(посада)

_____
(підпис)

_____
(місце роботи)

_____
(ініціали, прізвище)

М. П.

" _____ "

Пам'ятка щодо оформлення дипломної роботи

Оформлення роботи	Брошурування в тверду обкладинку
Обсяг роботи	70 (без врахування додатків)
Приблизна структура роботи, %	Титульний аркуш, завдання на дипломну роботу, подання, реферати, зміст – 7 стор. Вступ – 2 стор. Розділ 1 – до 16 стор. Розділ 2 – до 19 стор. Розділ 3 – до 22 стор. Висновки – 3 стор.
Список використаних джерел	Не менше 70 найменувань
Шрифт	Times New Roman
Розмір шрифту	14
Інтервал	1,5
Абзац	1,25 см
Поля на сторінці	Верхнє – не менше 20 мм Нижнє – не менше 20 мм Ліве – не менше 25 мм Праве – не менше 10 мм
Розташування нумерації	Правий верхній кут
Комплект роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Титульний аркуш. 2. Завдання на дипломну роботу. 3. Подання. 4. Реферат (українською, російською та другою іноземною мовами). 5. Зміст. 6. Вступ. 7. Основна частина. 8. Висновки. 9. Список використаних джерел. 10. Додатки. 11. Довідка про впровадження результатів досліджень (якщо є). 12. Копії публікацій (статей або тез доповідей). 13. Відгук та рецензія, довідка про практичний інтерес роботи, довідка про перевірку на анти плагіат <i>(надаються окремо і в дипломній роботі не брошуруються)</i>.

Зразок оформлення ілюстративного матеріалу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Факультет консалтингу і міжнародного бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічного аналізу

**ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

" _____ "

Керівник роботи

канд. екон. наук, доц.

_____

Виконавець

магістр 2 року навчання

групи _____

спеціальності 073 "Менеджмент"

спеціалізації "Управління фінансово-економічною
безпекою"

факультету "Консалтинг і міжнародний бізнес"

_____
(підпис)

Харків, 20__

Критерії оцінювання якості магістерських дипломних робіт

Критерії	Предмет експертного оцінювання	Максимальна кількість балів
Актуальність та новизна теми дослідження	Новизна постановки проблеми	2
	Наявність замовлень від підприємства	2
	Вміння правильно поставити проблему та обґрунтувати її значущість для обраного об'єкта дослідження	5
	Постановка завдань дослідження	2
	Відповідність теми проблемам напряму підготовки за спеціальністю. Відповідність плану (змісту) роботи її темі	2
	Разом за критерієм	13
Ступінь науковості	Широта вивчення результатів попередніх досліджень даної проблеми; повнота охоплення нормативних актів, методик наукових поглядів	5
	Оригінальність теоретичного дослідження	7
	Наявність елементів наукової новизни та ступінь їх розроблення. Наукова дискусія з формування власної точки зору	15
	Логічність побудови роботи та обґрунтованість сформульованих теоретичних висновків	3
	Разом за критерієм	30
Інформаційно-методичне та програмне забезпечення	Використання адекватних теми дослідження джерел отримання необхідної інформації та її обробка	3
	Використання інформації про діяльність підприємств-конкурентів, статистичних матеріалів іноземних країн	5
	Застосування сучасних методів дослідження та обґрунтування позиції щодо їх обрання	3
	Вдосконалення існуючих методик та методів економічних досліджень і, можливо, розроблення нових	5
	Самостійне розроблення програми для обробки економічної інформації	3
	Разом за критерієм	19
Практична значущість, апробація результатів дослідження	Розрахунки економічного ефекту від впровадження пропозицій	6
	Рівень реальності та аргументованість розроблень і пропозицій. Можливість їх використання	7
	Зв'язок із науковими дослідженнями кафедри, ЗВО	3
	Апробація і впровадження результатів дослідження (наявність довідки про провадження)	7
	Наявність публікацій за результатами дослідження	8
	Участь у наукових конференціях	7
	Разом за критерієм	40
Усього		100

Приклад оформлення списку використаних джерел

1. Адизес И. Управление жизненным циклом корпорации / И. Адизес. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 384 с.
2. Болмэн Ли Дж. Рефрейминг организаций. Артистизм, выбор и лидерство = Reframing Organizations / Ли Дж. Болмэн, Терренс Е. Дил ; [пер. с англ. И. Трифонова]. – Санкт-Петербург : Стокгольмская школа экономики в Санкт-Петербурге, 2005. – 492 с.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
4. Грант Р. М. Современный стратегический анализ / Р. М. Грант ; пер. с англ. под ред. В. Н. Фунтова. – 5-е изд. – Санкт-Петербург : Питер, 2008. – 560 с.
5. Куркін М. В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємства [Текст] : навч. посіб. / М. В. Куркін, В. Д. Понікаров, Д. В. Назаренко ; Харківський національний економічний університет. – Харків : ІНЖЕК, 2010. – 297 с.
6. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства [Текст] : навч. посібн. / І. П. Отенко, Г. А Іващенко, Д. К. Воронков. – Харків : ХНЕУ, 2012. 251 с.
7. Отенко І. П. Розвиток компетенцій підприємства на основі стратегічних знань [Текст] : монографія / І. П. Отенко, О. С. Преображенська. – Харків : ІНЖЕК, 2012. – 264 с.
8. Пономаренко В. С. Стратегічне управління організаційними перетвореннями на промислових підприємствах : наукове видання / [В. С. Пономаренко, А. М. Золотарьов, О. М. Ястремська та ін.] ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора В. С. Пономаренка, докт. екон. наук, доцента О. М. Ястремської. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2005. – 452 с.
9. Розвиток теоретико-методологічних засад обліку, аналізу контролю і аудиту монографія / під. заг. ред. докт. екон. наук, проф. А. А. Пилипенко та канд. екон. наук, проф. Г. Ф. Азаренкова. – Харків : ФОП Александрова К. М. ; ВД "ІНЖЕК", 2012. – 640 с.
10. Barney J. Firm Resources and Sustained Competitive Advantage / J. Barney // Journal of Management. – Vol. 17. – P. 99–120.
11. Richardson G. The Organisation of Industry / G. Richardson // Economic Journal. – 1972. – Vol. 82. – P. 883–896.
12. Офіційний сайт Головного управління статистики в Харківській області. – Режим доступу : http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/stat/stat_inf.

Зміст

Вступ.....	3
1. Порядок виконання та захисту магістерської роботи.....	5
2. Загальне оформлення дипломної роботи та супровідних документів	9
3. Наслідкування авторських матеріалів у дипломних роботах різних освітніх ступенів	11
4. Зміст і структура магістерської дипломної роботи	11
4.1. Вступ.....	12
4.2. Основна частина дипломної роботи	14
4.3. Висновки	16
4.4. Список використаних джерел	17
4.5. Додатки.....	17
5. Порядок проходження нормоконтролю.....	18
6. Підготовка ілюстративного матеріалу до захисту	19
7. Захист дипломної роботи	19
8. Правила оформлення дипломної роботи	23
8.1. Загальні вимоги.....	23
8.2. Нумерація	24
8.3. Заголовки.....	24
8.4. Перерахування.....	26
8.5. Ілюстрації.....	26
8.6. Таблиці	27
8.7. Формули та рівняння.....	29
8.8. Посилання	30
8.9. Список використаних джерел	31
8.10. Додатки.....	31
9. Рекомендована література.....	33
Додатки.....	34

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до виконання дипломних робіт
для студентів спеціальності
073 "Менеджмент"
спеціалізації "Управління фінансово-економічною
безпекою"
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Отенко** Ірина Павлівна

Відповідальний за видання *І. П. Отенко*

Редактор *О. В. Анацька*

Коректор *О. В. Анацька*

План 2018 р. Поз. № 22 ЕВ. Обсяг 51 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

---

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*